

1

Villbäck

Villbäck ligger 6 km norr om Strömsdal. Fram till mitten av 1900-talet var Villbäck en liten by med fyra torp. De två som finns kvar i dag används som fritidshus. Villbäck har en fyrahundraårig historia. Det är en av de sex första skogsfinnska bosättningarna i Säfsen. De övriga är Säfsen (Säfsbyn), Håen, Kvarnberget, Drafsen och Skifsen. Nu pågår ett arbete med att sätta upp skyltar för att lyfta fram de här byarnas rika och delvis okända historia. Åk gärna upp till Villbäck, vandra runt och titta!

I begynnelsen...

Omkring 1620 kom Pål Larsson Kyttöinen och Erik Persson till trakten. Sverige och Finland tillhörde samma rike på den här tiden. I försvensknings syfte tilldelades finnarna svenska namn vilket medförde att deras finska namn inte alltid är bevarade. På Villbäcksmåna byggde de, så nära varandra att de tycks ha varit släkt.

"Metsäsuomalaiset"

Skogsfinnarna hade en kultur, en odlingsform och en byggnadsteknik som var väl utvecklad för ett liv i skogar med smällkalla vintrar. En svedja upptagen i grov granskog kunde ge upp till 100 liter råg eller mera tillbaka på 1 liter utsäde. Från ett korn växte en tuva med upp till 40 strån. Man organiserade lagarbete kring den arbetskrävande fällningen och bränningen. Modern forskning har visat att rökstugornas ugnar, som släppte ut röken under taket, var mycket effektiva och höll värmen med en uppeldning per dygn.

Järnefelts svedjefinnar

1630 skattlades deras gårdar med namnet Gällinge efter sjön Gällingen, den enda plats i närheten som var namngiven. De första åren hade de oinskränkt rätt att svedja, vilket med tidens mått tycks ha gjort dem välbärgade. Pål Larsson kunde efter 20 år i Villbäck sälja sitt hemman och köpa en svenskgård i Ekshärad för 450 daler.

I början av 1640-talet sålde de sina gårdar till Lars Tomasson Heiloinen och Sigfrid Larsson. Sigfrid Larsson och hans ättlingar kom att bo och bruka sin gård i mer än tre hundra år fram till 1951, 11 generationer. Vid revningen (mätningen) 1671 var den gården en av de största i Säfsen, 10 spannländ (2,5 ha).

*Näver-
kunt*

Vem var Sigfrid Larsson?

Vi vet att han hade 50 daler att köpa gård för, att han kallades smed och var tvåspråkig, eftersom han blev utsedd till finnelänsman. Gift med Karin Sigfridsdotter, tre döttrar och en son. Tvistar med Pål Larssons söner, men får fasta på hemmanet 1663. Hans finska namn vet vi däremot inte.